

ВНЕСОК ФРАНЦУЗЬКОЇ КОМПАНІЇ «GROUPE DANONE» У РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КООПЕРАТИВІВ УКРАЇНИ

Г. А. Оніпко, магістрант
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет
економіки і торгівлі»

Зроблено аналіз співпраці французької компанії «Groupe Danone» з фермерськими господарствами і органами місцевого самоврядування щодо розвитку аграрної галузі України шляхом сприяння у створенні сільськогосподарських кооперативів.

Постановка проблеми. Одним із найважливіших соціально-економічних напрямів діяльності українського підрозділу французької компанії «Groupe Danone», який має назву «Данон-Україна», є підтримка аграрної галузі України. Сьогодні вітчизняне сільське господарство занепадає, сільські родини живуть за межею бідності і виживають практично завдяки тому, що самі виробляють. У цей складний час соціально орієнтований бізнес за сприяння держави може допомогти покращити умови їх життя і, водночас, підвищити якість виробленої сільськогосподарської продукції. Основу статті склали дані офіційного сайту української філії компанії «Groupe Danone» – «Данон-Україна», а також електронні версії публікацій з досліджуваної проблеми.

Метою статті є висвітлення кроків компанії «Groupe Danone» щодо розвитку сільськогосподарських кооперативів в Україні, зокрема молочних і полуничних.

Виклад основного матеріалу. Нині стратегія компанії «Данон» ґрунтується на безпосередній її участі у виробничому процесі від виробництва молочної сировини до кінцевого споживача. Компанія готова надавати підтримку розвитку вітчизняному тваринництву шляхом розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів.

Фірма здійснює активні кроки щодо відродження молочної галузі України.

З лютого 2010 р. компанією «Данон-Україна» реалізується проєкт розвитку молочарських кооперативів у співробітництві з Міжнародною благодійною організацією «Добробут громад» при підтримці державних обласних адміністрацій і місцевих органів влади. Станом на вересень 2011 р., проєктом зареєстровано більш ніж 20 молочарських кооперативів у п'яти областях України і Криму: Кіровоградська область (два), Миколаївська (два), АР Крим (чотири), Херсонська (десять), Дніпропетровська (три), Запорізька (один). Так як бізнес компанії на 100 % залежить від якості молока, то «Данон» змушена вкладати значні кошти у зростання якості українського молока. Шлях підтримки невеликих молочарських кооперативів компанія вважає найкориснішим не лише для забезпечення своєї діяльності, а й для економіки країни та її людей.

Проєкт має на меті об'єднати більше 1 тис. сімей – приватних сільгоспвиробників у 20 сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, які за всебічної підтримки компанії «Данон» вироблятимуть молоко найвищої якості. Кожний кооператив отримує від компанії «Данон» інституціональну підтримку, а також необхідну техніку: великогабаритні ванни-охолоджувачі для молока, аналізатори якості молока, обладнання для організації пунктів штучного запліднення корів, насіння для окультурення пасовищ. Крім того, 250 родин отримують сучасні доїльні апарати, які не лише пришвидшують та полегшують доїння, але й суттєво підвищують якість молока. Крім цього, усі сім'ї пройдуть тренінги з раціонального догляду за тваринами, органічного землеробства та навіть основ бізнес-планування [1].

Проєкт реалізує спеціальний підрозділ корпорації «Екосистем фонд Данон», який спеціалізується на соціальних бізнес-проєктах. В Україні його метою є підтримка та розвиток аграрного сектору, у т. ч. шляхом прямих інвестицій. Загальне фінансування проєкту розраховане на 2 роки і складає 1 млн євро. Д. Маркетті, генеральний директор «Данон-Україна», з цього приводу говорить так: «Сьогодні ми створюємо замкнений цикл виробництва молока та забезпечуємо контроль якості молочної сировини на усіх етапах виробництва: від пасовиська та кормів до зберігання та доставки молока на завод. Цей проєкт стимулюватиме індивідуальні сільські господарства, об'єднані у кооперативи, виробляти та поставляти компанії «Данон» молочну сировину високої якості» [1].

Один з перших і найбільших кооперативів на Херсонщині, який об'єднав 280 власників корів є кооператив «Асканія», який має сучасне

охолоджувальне обладнання із нержавіючої сталі місткістю 3 і 4 тонни та аналізатор якості молока «Екомілк», за допомогою якого вимірюється щільність молока, тобто відсутність у ньому води, жирність і кислотність. Крім того, молоко кожної корови аналізують на відсутність у ньому антибіотиків. Чим жирніше, чистіше молоко, тим більшу ціну молокозавод «Данон-Дніпро», який належить компанії «Данон», платить кооперативу [2].

У с. Новомиколаївка Скадовського району Херсонської області уже рік існує молочарський кооператив «Марфуша», до якого входить 15 сімей, усього налічується 40 корів. Спільними зусиллями членів кооперативу та інвесторів вдалося створити молокоприймальний пункт. Тепер кооператив має танкер на 2 тис. літрів, який охолоджує молоко до 4 градусів (оптимальної температури для зберігання молока), власну міні-лабораторію, де за декілька хвилин можна зробити 8 аналізів молока, наприклад, на жирність, вміст води тощо. Працює в кооперативі й ветеринарний лікар. Тут планують навіть зробити куточок для штучного запліднення. Всі витрати на себе взяли «Добробут громад» і «Данон», які вже виділили більше ста тисяч гривень на облаштування кооперативу «Марфуша». «Данон» пообіцяв, що справно платитиме за молоко та ще й даватиме надбавки за його хорошу якість [3].

Наприкінці 2011 р. завдяки фінансуванню компанії «Данон» відкрито молочарський кооператив «Молочник-Сушки» у селі Сушки Козельщанського району Полтавської області. На сьогодні розмір інвестицій склав 380 тис. грн 30 листопада 2011 р. на базі новоствореного сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу «Молочник-Сушки» урочисто відкрито сучасний пункт збору та охолодження молока. Це перший пункт, який відома компанія «Данон» відкрила на теренах Полтавської області у рамках проекту створення молочних кооперативів. Профінансовано також лабораторне обладнання і 10 племінних молочних корів – нетелів. Завдяки кооперативу селяни працюватимуть безпосередньо з виробником – Кременчуцьким міськ-молокозаводом, який з кінця 2011 р. входить до складу компанії «Данон». Відтак, вони відповідатимуть за якість власної сировини і домовлятимуться про ціну напряму із заводом. Нині кооператив «Молочник-Сушки» об'єднує 12 приватних господарів. Проте інвестори очікують, що й решта жителів села зрозуміють користь та вигоду єднання в кооператив [4].

Загалом кількість молока, зібраного створеними молочарськими кооперативами, перевищила 1200 т за 2011 р. За цей же рік кооперативам передано більше 100 нетелів. Кооперативи постачають

40 % молочної сировини для заводу «Данон-Дніпро» і зростання цього показника є одним із стратегічних пріоритетів для компанії. «Данон» також піклується і про маленьких жителів села, за 2010-2011 рр. з допомогою компанії відкрито 7 дитячих майданчиків у тих селах, де працюють кооперативи. Покликання компанії – не лише гарантувати здоров'я споживачам своїми продуктами, але й намагатися зробити внесок в економіку країни, покращити якість життя українців [1].

Програма підвищення якості молока через надання збалансованих кормів – новий елемент проекту розвитку молочних кооперативів, який здійснюється спільними зусиллями компанії «Данон» і організацією «Добробут громад». Цей проект має на меті кілька завдань: отримання більш якісної молочної сировини, підвищення рівня прихильності здатчиків молока і залучення нових членів до кооперативів. Надання білкових кормів за сприяння вище вказаних інвесторів дозволяє збалансувати раціон годування корів, збільшити надої і вміст жирів та білків у молоці.

Нині 17 молочних сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів залучені до програми роздачі збалансованих кормів, яка охоплює 5 областей, 14 районів і понад 1,5 тис. сімей України. Важливим достоїнством проекту є його соціальна значимість. Проект надання кормів наочно демонструє переваги кооперації для дрібних приватних виробників молока. Передбачається, що кожен член кооперативу залежно від кількості зданого молока за увесь період дії проекту компанії «Данон-Україна» зможе отримати в середньому від 40 до 120 кг макухи.

Грошова сума на закупівлю кормів для кожного з кооперативів розраховується, виходячи з кількості зданого молока, а компенсація, яка виділяється на закупівлю кормів для кожного здатчика, прямо пропорційна його внеску у загальну кількість молока, яке отримав кооператив за даний період. Постачальники, а також тип кормів (відруби, макуха, зерно, сіно тощо), визначаються кожним кооперативом самостійно в залежності від потреб [5].

Також на кошти компанії «Данон» і міжнародної благодійної організації «Добробут громад» при підтримці фонду «Данон Екосистем» в Україні планується створити мережу кооперативів з вирощування полуниці. Фінансування проекту має розпочатися вже з 2012 р., воно розраховано на 9 років у розмірі 1 млн 700 тис. євро. Перший «полуничний» кооператив найближчим часом буде створений у с. Лосятин Тернопільської області. «Впровадження проекту вирішить проблему нестачі сировини на українському ринку», – говорить Д. Маркетті. Вирощену у кооперативах полуницю компанія планує

використати не лише для власних виробничих потреб в Україні, але й експортувати у країни СНД, а, можливо, і на європейські ринки [6].

Даний проект є логічним продовженням зусиль «Данон» і «Добробут громад» щодо розвитку агропромислового потенціалу України. Створюючи «полуничні» кооперативи, компанія, по-перше, створює джерело стабільного доходу для сільських виробників і їх сімей; по-друге, забезпечує виробництво екологічно чистої і якісної сировини; по-третє, робить внесок в охорону навколишнього середовища. Збільшення внутрішнього виробництва скоротить викиди вуглекислого газу, пов'язані із доставкою ягід з-за кордону, а унікальна технологія крапельного зрошення дозволить знизити затрати води на поливання до 10 разів. Створення кооперативів такого виду дозволить компанії контролювати технологію вирощування полуниці і забезпечити високу якість і чистоту ягід у йогуртах.

Висновок. Таким чином, французька компанія «Groupe Danone» взялася за важливу справу – сприяння у відродженні аграрного сектора в Україні. Сьогодні компанія «Данон» активно розвиває вітчизняну молочну галузь і сприяє підвищенню рівня життя сільських мешканців. Компанія хоче, щоб її споживачі були впевнені, що вони купують не лише високоякісний і здоровий продукт, але також сприяють розвитку стратегічно важливої для України галузі. Передбачається, що молочні, полуничні та інші аграрні кооперативи по-данонівськи допоможуть у вирішенні й соціальних проблеми на селі.

Список використаних джерел

1. Кооперативи – Живинка – Від корівки до столу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.zhivinka.com.ua/cooperatives.
2. Маркова С. Кооперативи по-данонівськи [Електронний ресурс] / С. Маркова. – Режим доступу: www.silskinovny.com/.../707-kooperativi-po-da...
3. Карась А. Кооперативи для корів від «Данона» [Електронний ресурс] / А. Карась. – Режим доступу : www.volyn.com.ua/?rub=31&article..
4. Діденко Н. Компанія «Данон» відкрила перший у Полтавській області пункт збору та охолодження молока [Електронний ресурс] / Н. Діденко. – Режим доступу: www.vechirka.pl.ua/articles/2011/12/.../5788200.
5. 10 тонн кормов для крупного рогатого скота для молочних кооперативов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.danone.ua
6. Данон и Добробут Громад создают кооперативы по выращиванию клубники [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.danone.ua